

Pfv.IV.21.216/2014/10.szám

A Kúria a dr. Tarczay Áron ügyvéd által képviselt felperesnek az OBH Elnöki Titkárság Jogi Képviseleti Osztály (ügyintéző:...) által képviselt Székesfehérvári Törvényszék alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt a Balassagyarmati Törvényszék előtt 25.P.20.195/2013. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.058/2013/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 16. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illeték megtérítésére a felperes köteles az állam javára, külön felhívásra.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette emberi méltósághoz, magánélethez fűződő jogát, valamint a méltóságból levezethető személyiségi jogait azzal, hogy a 9.Kpk.50.016/2013/2. számú végzésében az óvodára a kapcsolattartásról rendelkező ítélet „intézményi szünet” fogalmát tévesen értelmezte, továbbá azzal, hogy a szünetek második felére a kapcsolattartásról rendelkező ítélet rendelkezéseivel ellentétesen olyan értelmezésre jutott, hogy a folyamatos kapcsolattartási joga .. nevű gyermekével szünetel és ezekkel a téves értelmezésekkel szűkítette kapcsolattartási jogát. A jogsértések miatt kérte az

alperes további jogsértéstől eltiltását, illetve elégtételadásra kötelezését. Mindemellett 150.000 forint nem vagyoni kártérítés és 2013. január 28-tól járó késedelmi kamata megfizetésében is kérte marasztalni. Annak megállapítását is kérte keresetében a felperes, hogy az alperes azzal, hogy a keresetlevelében előadott érveket nem vette figyelembe, megsértette a Pp. 2. § szerinti tisztességes eljárás követelményét, emiatt pedig további 150.000 forint megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.

A felperes fellebbezése folytán eljáró ítéltábla ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Határozata indokolásában visszautalt az elsőfokú bíróság által teljes körűen ismertetett, alkalmazandó jogszabályokra. Megállapította, hogy a felperes emberi méltósághoz, magánélethez fűződő személyiségi joga nem sérülhetett a közigazgatási határozatok felülvizsgáló alperes határozata eredményeképpen. A döntés szükségképpen minősítette a felperes magatartását, az sem tartalmilag, sem formailag nem jogsértő. Lényegében a felperes a határozatok indokolásában megfogalmazottak jogi megalapozását vitatta, rá nézve ugyanis közvetlen hátrányt nem jelölt meg, nem történt ugyanis a felperes terhére olyan korlátozás, ami a gyermekével való kapcsolattartást a Monori Városi Bíróság első fokú ítéletében megállapítottakhoz képest ténylegesen korlátozná. A Pest Megyei Kormányhivatal határozata végrehajtást rendelt el és felhívta a felperest a kapcsolattartás szabályozását tartalmazó ítélet betartására. Ez a határozat egy olyan felperesi magatartás megítélésén alapult, ami már megtörtént eseményeket minősített. Sem a hatóságok, sem pedig az eljáró bíróság nem avatkoztak bele aktív módon a kapcsolattartás végrehajtásába, megváltoztatva az irányadó határozat rendelkezéseit.

Az a körülmény, hogy az eljáró szervek nem osztották a felperes álláspontját, nem eredményezhette a tisztességes eljáráshoz fűződő alapjog sérelmét. A felperes jogai nem sérülhettek, mert az ügy érdekében az alperes állást foglalt, kifejtette a felperes előadásával kapcsolatos értékelését és figyelemmel volt az érveire is. Nem volt olyan felperesi jogosultság, amit az eljáró bíróság figyelmen kívül hagyott. Az értelmezési és mérlegelési tevékenység pedig nem minősíthető a tisztességes eljárás megsértésének csupán azért, mert a bíróság nem a felperes által több eljárásban is hangoztatott álláspontot foglalta el.

A Monori Városi Bíróság az intézményi szünet fogalmát az ilyen ügyekben eljáró bíróságokhoz hasonlóan a kapcsolattartást szabályozó határozatok esetében értelmezett módon használta, annak kifejezésére, hogy a folyamatos kapcsolattartástól eltérő időszakban hogyan alakul a gyermek láthatásával kapcsolatos jogosultság. Ennek alapján a fogalom értelmezése egyértelmű. A személyiségi jogi per nem szolgálhat az egyes egyedi eljárásokban hozott határozatokkal kapcsolatos további jogorvoslati fórumként. A

felperes a keresetével kizárólag azt kívánta elérni, hogy az alperes által hozott határozat jogértelmezését, indokolását másként minősítse az eljáró polgári bíróság, erre azonban nincs jogszabályi lehetőség. A felperes fellebbezési joga sem sérült, ugyanis a Pp. 260. § (1) bekezdése szerint kizárólag a jogerős ítélet ellen van helye perújításnak. Ez alól nem teremt kivételt a Pp. 340/A. § sem. A 2005. évi XVII. törvény 3. § (4) bekezdése egyértelműen úgy rendelkezik, hogy a jogorvoslat kizárt. Így a szabályok összevetésével csak arra a következtetésre lehetett jutni, hogy a felperes által támadott végzéssel szemben jogorvoslatnak, ezen belül perújításnak nincs helye.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését, az első fokú ítélet megváltoztatását és annak megállapítását kérte, hogy az alperes végzésében okszerűtlen jogalkalmazással, illetve a perújítási kérelem iránti kérelmet elutasító és az e végzés elleni fellebbezést elutasító végzésével megsértette a felperes magánélethez fűződő személyiségi jogát. Emiatt kérte a további jogsértéstől eltiltani, bocsánatkérő levél megküldésére és 150.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezni. Kérte annak megállapítását is, hogy megsértette az alperes a 2. §-t, amikor a bírósági felülvizsgálati kérelemben foglalt érveket nem értékelte határozata meghozatala során, mert nem engedélyezett perújítást, illetve fellebbezési jogot a perújítási kérelmet elutasító végzés ellen. Emiatt 150.000 forint megfizetésére kérte az alperest kötelezni a Pp. 2. § (3) bekezdése alapján. Másodlagosan az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését és új eljárásra utasítását indítványozta.

A felperes szerint a jogerős ítélet sérti a Ptk. 75. § (1) bekezdését, 76. §-át, a 349. § (1) és (3) bekezdését, a Pp. 2. § (1) és (3) bekezdését, a gyámhatóságról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Kormányrendelet (Gyer.) 27. § (5) bekezdés b) pontját, 33. §-át, az 1991. évi LXIV. törvény 3. cikk (1) bekezdését, a 2005. évi XVII. törvény 3. § (4) bekezdésében foglaltakat. Kifejtette, hogy az ügyben eljáró bíróságok a per alapjául szolgáló jogkérdésekben nem foglaltak állást. A Ptk. 349. § (1) és (3) bekezdésének megsértését arra alapította, hogy a kirívó okszerűtlenség megállapítható, de ennek megállapításához elemezni kell az alperes eljárásában megfogalmazott jogkérdéseket. A lényeges anyagi és eljárásjogi jogsértés megalapozhatja az alperes felelősségét. Az indokolás a tisztességes eljárás alkotmányos elvének egyik legfontosabb garanciája, ezáltal válik ellenőrizhetővé a bírói mérlegelés. Ennek hiányosságai tehát alkotmányos jelentőségű jogsértéssel járnak. A jogorvoslathoz való jog is az Alaptörvényben deklarált alapjog.

Kirívóan okszerűtlen jogalkalmazással jutott az alperes végzésében arra a következtetésre, hogy a Gyer. 27. § (5) bekezdés b) pont szerinti szabály a kapcsolattartás végrehajtása iránti eljárásban

alkalmazandó. Ezt a szabályt a kapcsolattartást szabályozó határozatnak kellene tartalmaznia, ennek hiányában azonban a végrehajtási eljárásban ezt nem lehet beleértetni a határozatba. A végrehajtási eljárásban eljáró hatóság nem térhet el a végrehajtandó határozattól, akkor sem, ha az a jogszabálynak nem felel meg. Kirívóan okszerűtlen az alperes mérlegelése, mert a határozat kiegészítésére, megváltoztatására nem a végrehajtási eljárás hivatott. A felperes a végrehajtandó határozatnak pontosan eleget tett, így vele szemben joghátrányt alkalmazni nem lett volna mód. Kiemelte, hogy különösen azért sérelmes számára a megállapítás, mert egy másik kapcsolattartás végrehajtása iránt indított eljárásban egy alapvetően téves gyámhatósági határozat szerint a jogszabály által meghatározott részjogerő beálltát azért nem lehetett alkalmazni, mert a bíróság nem hozott jogerősítő végzést, így a felperes elesett az első fokú ítélet szerinti, az azt megelőző ideiglenes intézkedésben foglaltnál kedvezőbb kapcsolattartási lehetőségtől. Az alperes nem indokolta azt meg, hogy a Gyer. 27. § (5) bekezdés b) pontja szerinti szabály miért lenne alkalmazandó, holott a megfelelő indokolás hiánya a tisztességes eljárás sérelmét jelentheti. A végzés nem tartalmaz arra sem érdemi indokolást, hogy miért kellett a közigazgatási végzésnek az intézményi szünet fogalmát tartalmaznia. E fogalomnak a jelen eljárásban történt értelmezése felesleges, így azt hatályon kívül kell helyezni. Az alperes nem is indokolja, hogy ezt az érvet milyen okból utasította el. Ezért is marasztalandó az alperes a Pp. 2. §-a alapján. A gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről 1991. évi LXIV. törvény 3. cikk (1) bekezdése szerinti szabályhoz nem illeszkedik az a döntés, amely az intézményi szünet fogalmát a lehető legszűkebben határozza meg, mivel a gyermek érdeke nem az, hogy összevont csoportban legyen foglalkozás nélkül az óvodában, hanem az, hogy az erre időt biztosítani tudó szülővel töltsen az idejét. Hivatkozott a nyelvész szakvéleményre, amely alátámasztja, hogy a végzésben kirívóan okszerűtlenül határozta meg az alperes az intézményi szünet fogalmát. A végzés nem tartalmazta annak indokolását, hogy miért utasította el a felperes e körben előterjesztett kifogását. A Pp. 2. § (2) bekezdése szerinti tisztességes eljáráshoz való jogot sérti az is, hogy az alperes nem indokolja, csupán megállapítja, hogy pótlásnak a gyámhatósági marasztalás alapjául szolgáló napon nem lett volna helye. Tévesnek tartotta, hogy mivel az alperesi határozat a kapcsolattartás végrehajtása során született, közvetlen korlátozást nem tartalmaz, ezért a felperes érdekeit nem sértheti, ugyanis amennyiben olyan gyakorlat alakul ki a végrehajtás során, ami a felperes kapcsolattartási jogát sérti, annak ugyanaz a hatása, mintha eleve a szabályozás tartalmazott volna korlátozást. Az alperes határozata kizárja a perújítási kérelem elleni fellebbezési jogot, holott ennek nincsen jogszabályi alapja. A 2005. évi XVII. törvény 3. § (4) bekezdése nem a perújítási kérelmet elutasító végzés elleni

fellebbezést zárja ki, mivel csak az érdemi végzés elleni jogorvoslatokról beszél, nem az eljárásban született egyéb végzésekről, továbbá nem a perújítás kizárása lehetett a jogalkotó célja. A felperes jogorvoslati joga sérelmet szenvedett, az ettől való megfosztás személyhez fűződő jogot sért és alapot ad a nem vagyoni kártérítésre. Hivatkozott az Európai Bíróság C-224/01. számú ún. Köbler ítéletében foglaltakra.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A Ptk. 349. § (1) bekezdése kimondja: államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette.

A (3) bekezdés alapján ezeket a szabályokat kell alkalmazni a bírósági és ügyészségi jogkörben okozott kárért való felelősségre is, ha jogszabály másként nem rendelkezik.

A 75. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak.

A Ptk. 76. §-a értelmében a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, a lelkiismereti szabadság sérelme és a személyes szabadság jogellenes korlátozása, a testi épség, az egészség, valamint a becsület és az emberi méltóság megsértése.

Az ügyben eljáró bíróságok helytállóan mutattak rá, hogy a személyiségi jogi per a jogrendszerben elfoglalt helyénél, szerepénél fogva alkalmatlan bármely más jogterületre tartozó jogvita eldöntésére vagy akár szakmai véleményezésére. A személyiségi jogi per nem szolgálhat általános vagy akár különleges jogorvoslati fórumként. Ez nem áll ellentétben a felperes által megjelölt Köbler-ítéletben foglaltakkal.

Ebből következően nincs arra mód, hogy a személyhez fűződő jogsértés iránt indított perben eljáró bíróság azt vizsgálja, hogy az intézményi szünet fogalmának értelmezése helytálló volt-e a közigazgatási nem peres eljárásban. Ez a jogerős végzés tartalmi felülbírálatát jelentené, ezért a felperes alaptalanul hivatkozott a 3. cikk (1) bekezdésére, amely szerint a szociális védelem köz- és magánintézményei, a bíróságok, a közigazgatási hatóságok és a törvényhozó szervek minden, a gyermeket érintő döntésükben a gyermek mindenképp felett álló érdekét veszik figyelembe elsősorban.

A Gyer. rendelkezéseinek értelmezése tekintetében olyan kirívóan súlyos jogalkalmazás illetve jogértelmezési tévedés nem volt megállapítható, ami megalapozná az alperes felelősségének megállapítását.

Önmagában amiatt, hogy egy adott határozat kedvezőtlen a felperesre nézve, nem lehet személyhez fűződő jogsértést megállapítani.

Mindezek alapján az alperes eljárása miatt a felperes magán- és családi élet zavartalansága jogának, valamint emberi méltóságának megsértése nem volt megállapítható.

Megalapozatlanul állította a felperes azt is, hogy tisztességes

eljáráshoz való joga sérült azzal, hogy az alperes indokolási kötelezettségének nem tett eleget, illetve perújítási kérelme tekintetében jogorvoslati jogát nem biztosította.

A Pp. 2. § (1) bekezdése szerint a bíróságnak az a feladata, hogy - összhangban az 1. §-ban foglaltakkal - a feleknek a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát érvényesítse.

A (3) bekezdés alapján az (1) bekezdésben foglaltak teljesítésének elmulasztása esetén a fél - az alapvető jogait ért sérelemre hivatkozással - méltányos elégtételt biztosító kártérítésre tarthat igényt, feltéve, hogy a sérelem a jogorvoslati eljárásban nem orvosolható.

Az ügyben eljáró bíróságok helytállóan fejtették ki, hogy az alperes a közigazgatási határozat felülvizsgálata körében határozata meghozatala során részletesen foglalkozott a felperes által kifejtett álláspont értékelésével, és érdemi döntését a szükséges mértékben megindokolta. Ezért a Pp. 221. § (1) bekezdésében előírtak, és ebből következően a Pp. 2. §-ának megsértése nem róható az alperes terhére.

A felperes jogorvoslathoz való joga sem sérült az előzetes eljárásban, amikor az alperes a felperes által benyújtott perújítási kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasította. A közigazgatási nem peres eljárásokra vonatkozó 2005. évi XVII. törvény 3. § (4) bekezdése értelmében a közigazgatási végzés bírósági felülvizsgálata során meghozott végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

Az alperes e rendelkezés egyértelmű megfogalmazása helyes értelmezésével, a jogszabálynak megfelelően, helytállóan járt el a felperes perújítási kérelmének elutasításakor.

A fentiek alapján jogalap hiányában a felperes által kért jogkövetkezmények alkalmazására nem kerülhetett sor.

Mindezeknek megfelelően a jogerős ítélet a felperes által megjelölt indokok alapján nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

Az alperesnek felülvizsgálati eljárási költsége nem merült fel, így arról rendelkezni nem kellett.

A 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes köteles az államnak megtéríteni, külön felhívásra.

Budapest, 2014. december 17.

Dr. Mészáros Mátyás s.k. a tanács elnöke, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. bíró

Vné

*A kiadmány hitelével:*

*tisztviselő*